

El veí crispat

El Marroc, la incògnita magribina

Quan les tropes iraquianes van atacar la ciutat saudita de Ra's al Khafji van trobar-se cara a cara amb soldats del Marroc. Els marroquins formen part de l'anomenat "contingent musulmà" desplegat en la primera fila del front. Però ¿van respondre a l'atac aquests soldats?

La veritat és que ningú en sap res. A Ra's al Khafji i la seua àrea hi havia soldats del Consell del Golf (Oman, Qatar, Emirats Àrabs Units i Kuwait), soldats de Bangladesh i Pakistan i soldats del Marroc. Una mica més a l'esquerra, resseguint la línia de la frontera, se situa el nucli de les forces egípcies i saudites i la Força d'Acció Ràpida francesa. I més a l'esquerra encara —ja en la ratlla de l'Àrabia Saudita amb l'Iraq—, les

sirianes. Darrere de totes elles, forces franceses, britàniques i nord-americanes.

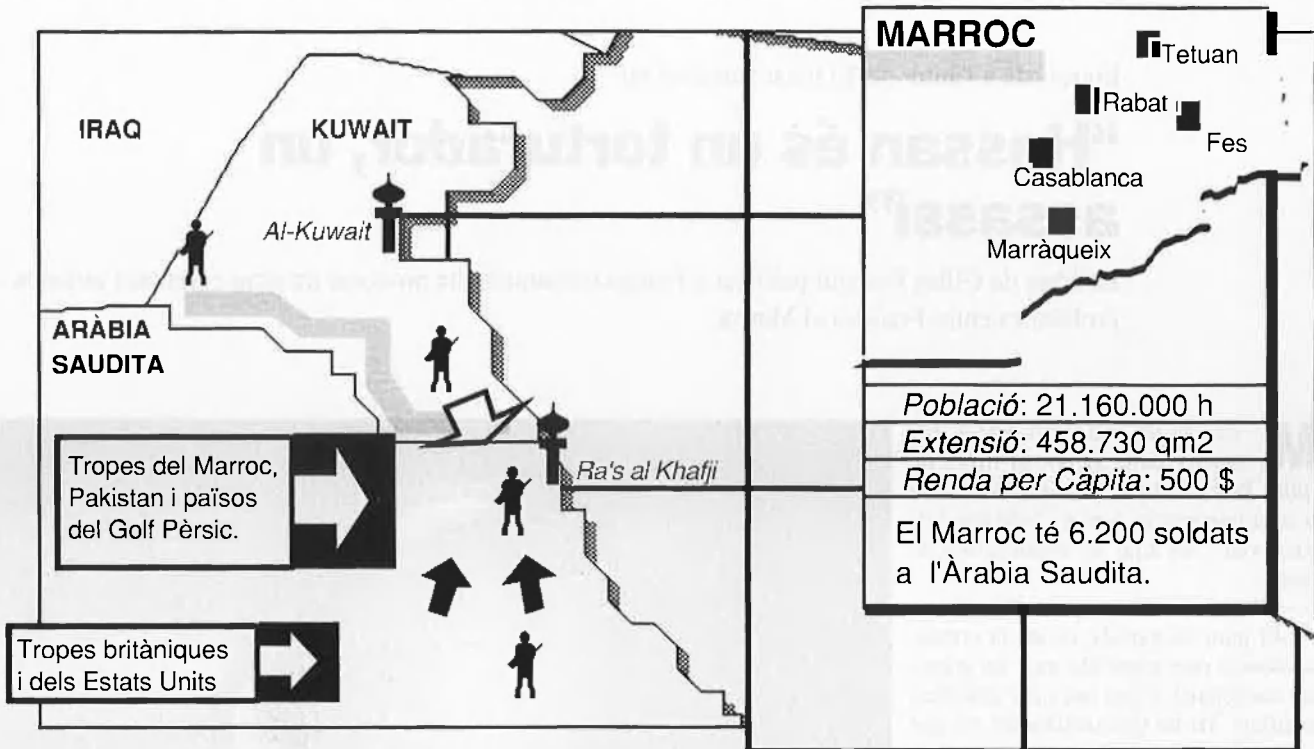
En la rereguarda de Ra's al Khafji, a les esquenes dels marroquins, hi ha la 82 divisió aerotransportada dels Estats Units, una unitat mítica amb base a Fort Bragg que va ser l'encarregada d'envair l'illa de Grenada. I en la mateixa àrea un altre cos mític: la 7 Brigada Cuirassada de l'exèrcit britànic, les famoses *Rates del Desert*. Junt a ells un cos de *marines* que va ser, a la llarga, qui es va fer

càrrec de desallotjar la ciutat saudita.

De totes les forces estacionades en els llocs de pas dels iraquians, se sap que van combatre amb seguretat els soldats de Qatar (un petit emirat del Golf) i els kuwaitians. Des de darrere, però, van haver d'esperar l'arribada dels saudites i els nord-americanes perquè ells no podien parar l'ofensiva tots sols. La postura dels marroquins no ha estat oficialment explicada però corren diversos rumors inquietants.

Hassan té una noció clara del que vol: mantenir-se al poder.

Segons el primer, molt inversemblant, els soldats marroquins van disparar contra els *marines* nord-americans i no contra els iraquians. Aquesta versió ha circulat de boca en boca dins el Marroc i té més una significació política (¿què passa al Marroc perquè circule una notícia així de manera àmplia?) que no militar.

Segons el segon rumor, els marroquins van obviar els combats allà on els van agafar. Els soldats iraquians van passar prop de les seues posicions, però sense travessar-les i els marroquins van mirar cap a una altra part quan van escoltar els primers trets. Aquesta actitud és més lògica, segons els paràmetres donats a Rabat per explicar la presència de les seues tropes: el rei diu que no hi són per atacar els iraquians sinó com a força d'interposició entre els dos bàndols. Després de la gran manifestació pro-Iraq de fa dos dimegnes, Hassan II encara s'ha agafat amb més força a aquesta tesi. I amb això ha corroborat implícitament que els soldats marroquins no defensaren les posicions durant la invasió iraquiana. Una actitud que, segur, que no ha fet cap gràcia al quarter general aliat de Riad.

En un país com el Marroc, una dictadura fortament regida pel monarca, aquests tipus de decisions es prenen a palau. I Hassan té una noció clara del que vol: mantenir-se en el poder. Per això ha usat tots els recursos que ha calgut i sempre que ha calgut. Com ara

compaginar l'enviament de tropes a la coalició anti-Iraq amb el seu suport a les manifestacions en favor de Saddam Hussein. Altres vegades n'havia fet de més sonades.

Un exemple bo seria el dia que va decidir unir-se a Líbia, el 13 d'agost del 1984. Quan Líbia era el país declarat l'enemic número 1 dels Estats Units i Hassan un bon aliat de Washington, el rei marroquí va anunciar, amb la consegüent sorpresa de tothom, l'acord d'Udxa. D'acord amb aquest acord Líbia i el Marroc passarien a formar una federació regida per Hassan II i Muammar al Gaddafi. La notícia va posar els pèls de punta a Washington, malgrat que Hassan II va assegurar a la Casa Blanca que "jo moderaré Gaddafi". Aquesta estranya unió durà uns pocs mesos, però serví al rei per continuar la seua política de gestos espectaculars destinats a la galeria. Política que es repetí el 1986 amb la trobada amb el primer ministre israelià de l'època, Shimon Peres o amb l'anunci que pensava sol·licitar l'ingrés del Marroc al Mercat Comú europeu.

Hassan II, rei i Emir-el-Muminin (Comendador de la Fe, un importantíssim títol religiós) és un monarca constantment insegur. Les moltes ocasions en què ha estat la seua continuïtat en perill l'han acostumat a pensar només en ell mateix. I també han fet palès el seu geni i valor. En una ocasió pilots de la força aèria

van intentar tirar a terra el seu avió. Hassan, en veure que intentaven metrallarlo, es dirigí al pilot i li ordena dir per ràdio "¡No dispareu!, ja hem mort nosaltres al tirà!". Quan tots els avions van baixar, ell fou l'últim a tocar terra. En l'aire el podien haver mort però en terra els pilots estaven indefensos. No es va saber res més d'ells. En una altra ocasió, quan un grup de militars assaltà el seu palau, Hassan els anà a rebre a pit descobert i els incità a matar-lo. La llegenda diu que tots caigueren de genolls. La realitat és que el rei continua viu.

De totes aquestes aventures li vingué una constatació: calia mantenir ocupat l'exèrcit. I l'ocasió d'or li vingué de la mà d'Espanya. Amb la marxa verda i l'ocupació del Sàhara es va guanyar l'adhesió popular i un entreteniment segur durant molts anys per als seus generals. La guerra amb els polisaris ha estat cruenta i dura però ha creat al voltant del rei una important àura nacionalista.

L'ambient al regne haiximita s'han enrarit notablement els últims mesos arran de l'aparició a França del llibre *Mon ami, le roi*. Un llibre que descriu de manera sagnant la cort itinerant marroquina (no sempre la cort és a Rabat) i que desvela els aspectes més sordids de la repressió que el monarca exerceix sobre el seu poble.

Vicent Partal